

است، باید آنرا انشاء کرد! از میان این مقالات، مقاله "درآمدی بر جامعه مدنی در ایران امروز" در نشریه "ایران فردا" شماره‌های ۲۷ و ۲۸ منتشر شده که به سه دلیل دارای اهمیت است:

الف- اولاً مقاله مورد بحث، یکی از جامعه‌ترین نمونه‌ها در این زمینه است؛

ب- نظرات عنوان شده در آن نه تنها با خواست خوانندگان آن نشریه، آنکه که در صفحات خوانندگان این نشریه منعکس شده، بلکه حتی با موضوع گیری‌های رسمی مستولین نشریه، در رد سیاست‌های خانمان برانداز اقتصادی سرمایه‌جهانی در ایران و عاملی‌اجرای آن، که در سر مقاله‌های آن منعکس است، به مقابله برخاسته است.

ج- مقاله مورد نظر یکی از کارشناسانه‌ترین نمونه‌های استفاده از زبان، فرهنگ، بخت‌های جاری و امکانات بومی یک جامعه در جهت تبلیغ و توجیه سیاست‌های اقتصادی سرمایه‌جهانی است.

مقاله مورد بحث، به قلم "هوشنگ امیر احمدی" است، که مقیم امریکاست و برای نشریات داخل کشور مقاله ارسال می‌دارد. او مقاله خود را در "ایران فردا" چنین آغاز می‌کند: "(مخاطبان این مقاله فقط ایرانیان نیستند، بلکه همه آنانی هستند که علاقه‌مند به درک عمیق‌تری از پیچیده‌گی‌های جامعه ایران می‌باشند)". نکته‌ای که نامبرده با مخاطبان خود در ایران، در میان نی‌گذاره این است که مقاله مذکور، ترجمه ویره ایست از نوشته "امیر احمدی" تحت عنوان "جامعه مدنی در حال ظهور در ایران" که برای نخستین بار، در تابستان ۱۹۹۶ در فصلنامه "Sais Review" از انتشارات دانشگاه جانزه‌پاکیت در امریکا منتشر شده است.

البته این موضوع بخودی خود مهم نمی‌بود، اگر نویسنده، با همان صراحت ووضوحی که با مخاطبان امریکانی خویش روپرورد، با مردم ایران نیز روپرورد و حرف و نظر خود را صریح مطرح می‌کرد! من، بدلیل صراحت کلام نویسنده "هوشنگ امیر احمدی" در متن انگلیسی مقاله‌ای در جانبداری از سیاست‌های نولیپرالی و کوشش در بیان مبهم همان نظرات در هاله‌ای از بحث‌های روشنگرکاره و جنبی در متن فارسی آن، رجوع به متن انگلیسی نوشته‌ی ری را در راستای توضیح دقیق‌تر پیام ایشان مفیدتر می‌دانم.

مدافعان "نولیپرالیسم" خواهان به حداقل رساندن فعالیت‌های دولت در جامعه بوده و بر این ساوند که وجود دولت تهدیدی است داشتیم علیه آزادی‌های فردی، که منظور آزادی صاحبان سرمایه است. از طرف دیگر بعلت ضرورت مقابله با تهدید داخلی و خارجی علیه آزادی‌های فردی و مالکیت خصوصی و در جهت پرهیز از هرج و مرچ اجتماعی، نمی‌توان بطور کلی از شر دولت نیز خلاص شد. در نتیجه باید توانی بین دولت و قلمرو خصوصی (جامعه مدنی)، ایجاد کرد. جامعه مدنی زمینه ایست که در آن آزادی تجربه شده واعمال می‌شود.

حال بینیم همین نظرات اکنون در ایران خودمان، توسط سرمایه‌داری تجاری وابسته، بازاری‌ها، روحانیون طرفدار بازار و زمینداری بزرگ و گروه‌بندی‌ها و چهره‌های سیاسی مدافعان این سرمایه‌داری چگونه مطرح می‌شود و حتی در برنامه‌اینده دولتی که "ناطق نوری" خود را آماده تشکیل آن می‌کند، چگونه منعکس می‌شود. این تبلیغات در ایران، در حال حاضر، تحت شعار "وگذاری کار مردم به مردم"، "حاکم کردن مردم بر سرنوشت‌شان" و "مبازه با انحصارگری دولت" تجلی می‌یابند.

در چارچوب چنین تبلیغاتی، مفهوم جامعه مدنی یا قلمرو خصوصی، ماهیت تحریکی خود را از دست داده و مشخصاً با سیاست بازار آزاد یکی دانسته می‌شود. بعلاوه بر اساس این تبلیغات، آزادی و دمکراسی یکی بوده و دمکراسی بودن بازار آزاد قابل حصول و دوام نیست! در نتیجه واژه‌ها معنای خود را از دست داده و مفاهیم مانند جامعه مدنی، قلمرو خصوصی، بازار آزاد، دمکراسی، جامعه آزاد و... متراوف و بجا هم بکار برده می‌شوند. از طرف دیگر این تبلیغات ادعایی می‌کنند که چون مارکیسم با بازار آزاد مخالف است، در نتیجه سوسیالیسم خواهان ایجاد ابر دولت بوده و نهایتاً قلمرو خصوصی یا جامعه مدنی و آزادی‌های فردی را سرکوب می‌کند.

رد پای تبلیغات فوک را در بنده بند نوشته "امیر احمدی" در مقاله منتشر در ایران فردا" می‌توان پیدا کرد. وی سه تعریف زیر را از جامعه مدنی ارائه می‌دهد:

"در حوزه نظریات اقتصاد سیاسی کلاسیک، این اصطلاح درباره مقوله گذار به جامعه بورژوازی مورد استفاده قرار گرفته است. مدنیت در اینجا به معنی آزادی فردی و مالکیت خصوصی است... مفهوم دوم در ارتباط با

نگاهی به دیدگاه‌های "هوشنگ امیر احمدی" که در مطبوعات داخل و خارج کشور تبلیغ می‌شود

نولیپرالیسم و ((جامعه مدنی))

* جامعه مدنی منطقه بیطرف نیست که عناصر مختلف جامعه بدون توجه به ماهیت طبقاتی قدرت سیاسی، آزادانه در شرایط برابر در آن به رقابت برخیزند!

* منشاء تبلیغ جدائی جامعه مدنی و دولت، سرمایه‌داری جهانی که می‌خواهد فعالیت اقتصادی را تحت این عنوان، تماماً در اختیار گرفته و دولت‌ها محدود و به کارگزار خود تبدیل کند!

الف. آذرگ

در اکثر کشورهای غربی تا چندی پیش، خارج از قلمرو بحث‌های تئوریک سیاسی-اجتماعی، اصطلاح "جامعه مدنی" حتی برای مطلع‌ترین بخش جامعه مفهومی نامانوس داشت. به حدی که هنوز هم آنرا حتی در اکثر واژه‌نامه‌های مقدماتی مورد استفاده دانشجویان دانشگاه‌ها، نمی‌توان یافت. آنچه توجه طیف گسترده روشنگران و اهل سیاست را به مفهوم جامعه مدنی جلب کرد، تحولاتی بود که به انتقال قدرت سیاسی در کشورهای اروپای شرقی انجامید. در اواخر دهه هشتاد، این مفهوم در سخنرانی‌ها و نوشته‌های روشنگران اروپای شرقی که در حوالشی که در جامعه را دگرگون ساخت، شرکت داشته، ولی هیچگونه نقشی در کشورهای مکررا بکار گرفته می‌شد. بزودی روزنامه‌نگاران و مفسرین سیاسی که در پی یافتن یک تئوری عمومی و یا یک مفهوم تحریکی بودن تا بتوانند مجموعه وقایع پیش‌یافته را توضیح دهند، این وازه را مناسب ترین یافتند.

برای نخستین بار در ۲۵ زوئن ۱۹۸۹ روزنامه "تیمیورک تایمز" در مقاله‌ای تحت عنوان "ظهور جامعه مدنی" به قلم "فلورا لوئیس، خبرنگار ارشد خود در امور خارجی، چنین اعلام کرد: "(در حالیکه این قرن به پایان می‌رسد، آzman کمونیستی در حال ازین برد خود است، چرا که نتوانست برج و باروی جامعه مدنی را آفرینده و یا تحمل کند)".

مقاله فوق ضمن مسکوت گذاردن زمینه‌های اجتماعی-سیاسی بحث پیرامون جامعه مدنی در کشورهای اروپای شرقی، در توضیح علت فقدان آن در فرهنگ سیاسی جامعه امریکا نوشته: "(امریکائی‌ها درباره جامعه مدنی صحبت نمی‌کنند... چرا که با این جامعه آشنا هستند)"

در سال‌های اخیر، استفاده محاذل تبلیغاتی-فرهنگی وابسته به سرمایه‌جهانی، از "جامعه مدنی" محلود به توضیح حوادث اروپای شرقی و شوروی سابق ناند، بلکه نیروهای ملی، ترقیخواه و دمکراتیک کشورهای مختلف و جنبش جهانی کارگری را نیز درگرفت.

در ارتباط با کشورهای توسعه نیافته، هدف این تبلیغات از یکظرف عبارت است از پیوند "جامعه مدنی" با تئوری‌های مختلف توسعه در راستای متقدعد کردن نیروهای ترقیخواه این کشورها در انتخاب راه رشد سرمایه‌داری و انحراف از مبارزه با سیاست‌های خانمان برانداز اقتصادی سرمایه‌جهانی، و از طرف دیگر تبلیغ مارک، طبقاتی بودن ماهیت "جامعه طبقاتی" در جهت منفعل ساختن بخشی از جنبش کارگری در این کشورها.

در ایران

در ایران نیز طی سال‌های اخیر و در مقابله با یکه تازی‌های ارتجاع و مقابله با آزادی‌ها، مقالات چندی در ارتباط با بحث جامعه مدنی نوشته شده است. این مقالات هرگاه که در مقابل یکه تازی‌های حکومت است، قابل دفاع می‌باشد، اما آنگاه که در جهت توجیه و تبلیغ سیاست‌های نولیپرالی،

خواهد شد. جهت رسیدن به مرحله رشد پایدار، دولت و جامعه مدنی باید به توازن نسبی قدرت، متکی بر نهادهای عمومی و مردم سالار موجود، در دو بخش دولتی و مدنی برسند...»(ص ۵)

البته، در مقاله آیران فردا "امیراحمدی" بحث معاصر" مراکز تحقیقاتی وابسته به سرمایه جهانی را بحث جدید روشنفکران لاتینی و مذهبی معرفی کرده و اصطلاح "بخش توسعه گرای جامعه مدنی" را نیز بجای "بخش خصوصی" وارد فرهنگ سیاسی جامعه می‌کند. وی ضمن توصیف مرحله دوم رشد چنین می‌نویسد: «دولت قدرتمند و توسعه گرا، زمینه‌های اقتصادی و سیاسی آن بخش از جامعه مدنی را که توسعه گرای است فرام می‌آورد و بدین منظور به نهادسازی همت می‌گمارد» (ایران فردا شماره ۲۷ ص ۱۹)

براساس این نسخه کهنه رشد اقتصادی که امیراحمدی آنرا در قالبی نو "جامعه مدنی" معرفی می‌کند، مهمترین وظیفه دولت عبارتست از ایجاد بخش خصوصی و حایات از آن. توازن بین دولت و جامعه مدنی هم چیزی نیست جز همان نظر کهنه تقسیم کار بین دولت و بخش خصوصی در جهت بازگذاشتن دست بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی جامعه محدود کردن و ظرفان دولت به زمینه‌هایی که بخش خصوصی یا نئی خواهد و یا نئی تواند انجام آنها را بر عهده بگیرد.

انقلاب بهمن و جامعه مدنی

بنا بر توزیع امیراحمدی، "جامعه مدنی در حال ظهور ایران" برای اولین بار در تاریخ کشورما، در حال شکل گیری نبوده، بلکه قبل از انقلاب نیز وجود داشته است. به نظر او علت اضطرال جامعه مدنی در ایران چیزی نیست مگر انقلاب بهمن ۱۳۵۷! بنابراین ما می‌رسیم به همان نقطه مرکزی که امثال امیراحمدی در پوشش‌های مختلف مطرح می‌کنند و در صورت تغییر باز هم بیشتر شرایط در ایران، این نظرات را بپردازی خواهند کرد: مخالفت با انقلاب و نه با حاکمیت و رژیم که خود مسخ کننده و پایمال کننده دستاوردها و آرمان‌های انقلاب است. مخالفت با انقلاب و نه با برنامه تعديل اقتصادی و لیبرالیسم اقتصادی امیرالیسم جهانی و سرمایه‌داری تجاری و روحانیون طرفدار آن در جمهوری اسلامی!

بینیم ایشان این مخالفت با انقلاب و نه با برنامه‌های فعلی حکومت را چگونه مطرح می‌کند. او می‌نویسد:

«اگر مرحله رشد با موافقیت طی شود، دولت و جامعه مدنی در انتهای آن به جانش می‌رسند که نیروهای نهادی دو طرف تقریباً پرابرند... در این زمان، جامعه از مرحله رشد وارد مرحله گذار می‌گردد... برای ورود به مرحله توسعه پایدار، در انتها مرحله گذار، دولت و جامعه مدنی باید به یک توازن نسبی قدرت برسند... اگر در طی مرحله گذار یکی از دو قطب دولت یا جامعه مدنی قادر به نابود کردن یا تضعیف قطب دیگر شود، جامعه در مرحله رشد متوقف می‌شود و در صورت وخامت اوضاع به عقب بر می‌گردد. در راستای بحث دولت و جامعه مدنی، چنین بنتظر می‌رسد که جامعه ایران در مرحله گذار، که در سال‌های ۱۳۵۹-۱۳۵۷ در جریان بود، به سیر تقهرانی محکوم گشت...» (ایران فردا ص ۱۴)

بنظر نویسنده، رژیم پهلوی جامعه ایران را به پایان مرحله رشد هم رسانده و بخش توسعه گرای جامعه مدنی (بخش خصوصی) را هم با موقیت بوجود آورده بود. ولی بعلت فقدان توازن نسبی بین جامعه مدنی و دولت ایران نتوانست مرحله گذار به رشد پایدار را لمس کند. در نتیجه جامعه دچار سیر تقهرانی (انقلاب) شد و مرحله رشد هم به عقب برگشت. البته جال است که نویسنده‌ای که چنین نظر را درباره انقلاب بهمن دارد و آنرا سیر تقهرانی ارزیابی می‌کند، معتقد است فروپاشی سیستم سوسیالیستی در شوروی سابق و اروپای شرقی حرکتی بود در جهت انتقال به نظام اجتماعی مدنی!

امیراحمدی که در یکی از آشنگاه‌های امریکا تدریس می‌کند، اخیراً در مناظره‌ای تلفنی با داریوش همایون (از رهبران مشروطه سلطنتی) که رادیو صدای امریکا مبتکر آن بود، شرکت کرد. او نظراتش را درباره مخاصره اقتصادی ایران توسط امریکا همانگونه بیان کرد که در مقالات متعددی که از وی در نشریات داخل کشور منتشر می‌شود، مطرح می‌سازد. او سیاست مداخله جویانه امریکا برای تحریم اقتصادی ایران را بدرستی افشا کرد و از این نظر در برابر "داریوش همایون" قرار گرفت، اما درباره ماهیت انقلاب بهمن و راه رشد اقتصادی ایران، مواضعی مشترک با وی اتخاذ کرد.

به علت همین تشابه نظر با بخشی از اپوزیسیون راست مهاجر است که امیراحمدی در حالی که «جنیش‌ها، دسته‌بندی‌ها، انحسن‌ها، نهادهای حرفه‌ای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را» بخشی از جامعه مدنی می‌داند و سال‌های ۱۳۵۷-۱۳۵۹ را که شاهد شکوفانی انقلابی و مردمی این نهادهاست،

اصلاحات سیاسی، به ویژه مباحثی پیرامون جنبش‌های ضد دولتی و گذار نظام‌های نوین اجتماعی در بلوک شوروی سابق و جهان اسلام تکوین یافته است. مفهوم سوم در ارتباط با... سازمان‌های اوقاف، خیریه و مذهبی و اهداف گروه‌های رفاه خواه معنی می‌یابد» (ایران فردا شماره ۲۷-ص ۱۰)

نویسنده سپس ادامه می‌دهد، که این سه تعریف ناقص یکدیگر نبوده و نقطه کانونی مشترک هر سه عبارتست از توجه به نقش شهروندان و ماهیت رابطه دولت-جامعه. البته در ارتباط با تعریف دوم از جامعه مدنی، امیراحمدی مشخص نمی‌کند که به چه علت مفهومی که به نظر او از درون تحولات بلوک شوروی سابق برآمده است، در توضیع تحولات "جهان اسلام" بکار گرفته می‌شود. براستی از نظر سرمایه جهانی چه وجه مشترکی بین بلوک شوروی سابق و "جهان اسلام وجود دارد؟"

پاسخ سوال فوق را به نقل از متن انگلیسی نوشته امیراحمدی می‌توان یافت. او می‌نویسد: «فانياً این اصطلاح در رابطه با اصلاحات سیاسی و انتقال به نظام اجتماعی مدنی بکار گرفته می‌شود. این تعریف از جامعه مدنی از جنبش‌های توده‌ای در بلوک کمونیستی سابق برآمده و اغلب در سوره جوامع اسلامی معاصر بکار گرفته می‌شود» (ص ۱)

براساس این تعریف، مدنیت یعنی تدبیر نظام اجتماعی مدنی و این نظام چیزی نیست جز نظام اجتماعی بورژواشی. چنین تعبیری از مدنیت را در پس سیاست‌های ببلیغاتی سرمایه جهانی در برخورد با همه جوامع، اعم از اسلامی یا غیر اسلامی، که به هر دلیلی روبنای سیاسی-اجتماعی جوامع بورژواشی را اقتباس نکرده‌اند، می‌توان دید. برخلاف نظر امیراحمدی، و به گواهی حافظه تاریخی خلق‌های آسیا، افریقا و امریکای لاتین، چنین برداشتی از مدنیت ربطی به حوادث بلوک شوروی سابق نداشته و در کنار سیاست‌های خود محور بین و نزد پرستانه استعمال امیرالیسم قدمتی چند صد ساله دارد.

امیراحمدی با تلقیق تعاریف و نظرات فوق، تعریف زیر را از جامعه مدنی، در ارتباط با ایران ارائه می‌دهد:

"جامعه مدنی حوزه‌ای است عمومی میان دولت و شهروند (واحد خانواده) که برای اعمال و کردار این دو قطبی (دولت و شهروند) در قبال هم، قاعده تعیین می‌کند. جامعه مدنی قلمرو کفتمانها و روندیها، فعالیت‌ها و جنبش‌ها و نهادهای اجتماعی اشتغال می‌نماید. خود مختار و داوطلبانه ایست که در راستای هدفی مشترک، نظمی حقیقی یا مجموعه‌ای از قراردادها و ارزش‌های هماهنگ شکل می‌گیرد. هدف هنایی ایجاد جامعه ایست که در آن، چنانکه معروف است، با تغییر حکومت نام خیابان‌ها و ایماکنش عوض نشود» (ایران فردا، ص ۱)

بحث جامعه مدنی بمتابه مفهومی طبقاتی در بخش دوم این نوشته خواهد آمد، در پیش‌جا با هدف غایی مطلوب امیراحمدی لازم به یاد آوری است که از نظر مارکسیست‌ها، حتی عناصری مانند معماری، شکل و نام خیابان‌ها و اماکن عمومی نیز نایانگر ماهیت جامعه مدنی طبقه حاکم هستند. درستی این نظر مارکسیست‌ها را نه تنها تجربه جامعه ایران، بلکه تحولات اخیر اروپای شرقی و شوروی سابق نیز تائید می‌کند. در نتیجه با تغییر طبقاتی حکومت در یک جامعه (تعییری که نمی‌تواند سوره نظر امیراحمدی باشد) طبعاً می‌توان انتظار تغییر نام خیابان‌ها و اماکن عمومی را نیز داشته باشد. به نام خیابان‌ها و میادین ایران در زمان قاجاریه، دوران سلطنت پهلوی‌ها و سپس جمهوری اسلامی مراجعه کنید، تا درک شود، چگونه نام‌هایی نظری آمین دوله‌ها، "مستوفی المسالک" میدان مخبر الدوله‌ها و... به خیابان ثریا، "میدان فوزیه"، میدان ۲۸ مرداد، خیابان کارگر و بلوار السیزایت (ملکه انگلستان)، خیابان چرچیل، تخت طاووس، تخت جمشید... تبدیل شد و سپس همین اسمی چگونه در جمهوری اسلامی به خیابان و میدان و بزرگ راه "رسالت"، "خالد اسلام‌مبولی"، توابع صفوی، "شیخ فضل الله نوری"، "ازادی" و... تبدیل شد. نام‌هایی که همه آنها پایدار نخواهند بود و یا زخم براساس تغییر خواهند کرد!

جهت کشف رمز تعریف ارائه شده از جامعه مدنی، در ارتباط با ایران، لازم است که نظر امیراحمدی را درباره روند و چگونگی شکل گیری جامعه مدنی و رابطه آن با دولت را بررسی کنیم. وی در متن انگلیسی مقاله سه مرحله دوستی نویسد: «در بحث معاصر، توسعه دارای سه مرحله است، رشد، گذار و توسعه پایدار. در مرحله رشد جامعه با رهبری یک دولت مقندر و توسعه گرا هدایت شده و پایه‌های توسعه گرای انتظامی را پس ریزی می‌کند. معذلك جهت تشویق توسعه و رشد اقتصادی، دولت باید بازیگران و نهادهای خصوصی را تقویت کرده و در نتیجه ظهور جامعه مدنی را تشویق کند. نهایتاً بازیگران دولتی اقدام به چالش اقتدار دولت خواهند کرد. در این نتیجه، جامعه وارد مرحله دوم، مرحله گذار یا ویژه‌گی برخوردهای سیاسی و پتانسیل آشوب انقلابی

منشاء جدانتی کاذب جامعه مدنی و دولت، تبلیفات سرمایه جهانی است که می خواهد فعالیت اقتصادی را به برقراری جامعه مدنی موكول کند و نه تنها نقش دولت را در آن انکار کند، بلکه نیروهای سیاسی تعلو خواه را نیز به امید اول برقرار جامعه مدنی و سپس مبارزه و فعالیت قانونی و سیاسی، از مبارزه روز و لحظه و با استفاده از همه امکانات ممکن (هر اندازه که محدود نیز باشد) باز دارد. برخلاف این تبلیفات، جامعه مدنی منطقه بی طرف نیست که عناصر مختلف جامعه، بدون توجه به ماهیت طبقاتی قدرت سیاسی، آزادانه و در شرایط برابر در آن رقابت کند. این واقعیت که حتی ایجاد و حفظ "بازار آزاد" در گرو وضع توانین و امکان استفاده از قدر بمنظور اجرای قوانین است، بسادگی رابطه ارگانیک بین جامعه مدنی و دولت را نشان می دهد. مقاله آتی امیراحمدی در نشریه "ایران فردا" بر این پیش فرض نادرست استوار است که بقول خود وی: «بخش خصوصی ایران باید پرچمدار توسعه اقتصادی کشور باشد» (ص ۱۴ متن انگلیسی). چنین نگرشی به بخش خصوصی بثابه نیروی پیشگام در جامعه، در شرایط امروز ایران، در حقیقت تلاشی است برای گمراه ساختن نیروهای طرفدار تحولات مستقری در داخل و خارج از کشور، از مبارزه اساسی با نیروهای طرفدار پیروی از برنامه های اقتصادی سرمایه داری جهانی، که خود را پشت ارتیاع مذهبی پنهان ساخته اند، تا چهره واقعی آنها را مردم نیستند!

اعتراضات کارگری در اسرائیل

در آخرین روزهای سال ۱۹۹۶ اعتراضات وسیع کارگری اسرائیل را فرا گرفت. این اعتراض به دعوت مرکز سندیکائی هیئت‌نشانی در روت صورت گرفت که ۷۰۰ هزار از یک میلیون و دویست هزار مزدگیر اسرائیلی در آن حضوریت دارند. روزهای ۸ و ۹ دیماه مجموعه بخش دولتی، بانک‌ها و محل و نقل در اعتراض قرار داشتند. هم چنین کارکنان بخش محل و نقل دریانی و راه آهن، آموزش عالی، ادارات پست، بهداشتی، آتش‌نشانی، پالایشگاه‌ها، شرکت دولتی برق، رادیو و تلویزیون، غالب وزارت خانه‌ها، اداره آب و صنایع نظامی نیز دست از کار کشیدند. تزدیک به ۴ هزار کارمند تعاونی اتوبوسرانی نیز در اعتراض شرکت کردند.

کارشناسان خزانه داری اسرائیل زیان‌های ناشی از اعتراض را روزانه ۳۲ میلیون دلار ارزیابی می کنند. دلیل اولیه اعتراض بازداشت یکی از مستولین سندیکائی بود، اما سرعتی که جنبش اعتراضی به خود گرفت، نشان‌دهنده عمق نارضایتی مردم از برنامه های ریاضت اقتصادی است که دولت تنتایهو برای سال ۱۹۹۷ اعلام داشته است.

نتایاهو که به شدت خشمگین است، اعلام کرده است که از مقامات قضائی خواهد خواست تا قانونی بودن اعتراض را برسی کند، زیرا بنابر ادعای او این اعتراض جنبه سیاسی دارد و توسط چرب کارگر به راه اندخته شده است. نتایاهو با اعلام اینکه کشور به کارگران و سندیکاهای تعلق ندارد، تهدید کرد که به ارتضیت متوسل خواهد شد!

"دان مریمودور" وزیر خزانه داری اسرائیل نیز اعلام کرده است که دستور داده تا ۴۰۰ کارگر شرکت دولتی تلفن اجبارا کارهای خود را از سر برگیرند و این شیوه ممکن است در دیگر بخش‌های خدمات عمومی بکارگرفته شود.

بنظر دیرکل مرکز سندیکائی، "هیت‌ادروت"، اعتراض کاملًا قانونی است وی یادآوری کرد که ۵ ماه پیش از آن نیز یک اعتراض هشدارگوئه در مورد برنامه های دولت اسرائیل که محرومترین‌ها را تحت فشار قرار می دهد، انجام شده بود، که دولت به آن توجهی نکرد. از پانزده بینین سو و خیم شدن اوضاع در اسرائیل محسوس بوده است. کاهش سرمایه‌گذاری‌های خارجی در تبیجه توافق روند صلح به اضافه تدبیر ضد مردمی که نتایاهو از زمان انتخاب خود اعلام داشته، همگی اوضاع را پیچیده تر ساخته است. اعتراض عمومی اسرائیل در حالی انجام می گرفت که دولت خود را برای ارائه بودجه ۱۹۹۷ آساده می کند، بودجه‌ای که در آن کاهش ۳۰ میلیارد دلار مالیات‌ها، لغو معافیت‌های مالیاتی بخشی از زنان، مالیات‌های تازه بر روی سیگار و سینما و خصوصی سازی موسيقات دولتی در آن پیش‌بینی شده است. (ترجمه از آلمانیته)

دوران سیر تهرانی جامعه مدنی ایران ارزیابی می کند (ایران فردا صفحات ۱۴ و ۱۵)

با توجه به واقعیت مخالفت و مقاومت مردمی در برابر سیاست‌های خانمان برانداز اقتصادی سرمایه جهانی در ایران و اعلام راست گرای داخلی آن در حکومت، امیر احمدی اظهار نگرانی می کند که ممکن است «یک بار دیگر توسعه اقتصادی ایران به بنست در برهه گذار برسد» به عبارت دیگر حالت انقلابی در جامعه بوجود بیاید. وی در مقام چاره جوشی و در مقابله با نظرات نیروهای ملی و ترقیخواه داخل و خارج کشور توصیه می کند:

«دقیقاً برای چاره جوشی این مشکل است که بحث جدید توسعه (بحث معاصر درغرب که او آنرا بحث روش‌تفکران مذهبی و لاتیک ایران معرفی می کند) به رشد فرهنگ سیاسی در جامعه، اصلاحات سیاسی در دولت، رشد نیروهای توسعه گرا در جامعه مدنی توجه بیشتر داشته است. این طور ادعا می شود که فرهنگ سیاسی غالب موجود توان بالقوه ای برای توسعه ندارد، دولت غیرمنسجم و انحصار طلب کنونی به تنها قدر به ایجاد توسعه پایدار نیست و بخشی از نیروهای مدنی غیر تولیدی و در نتیجه ضد توسعه هستند. (ایران فردا ص ۱۴)

برای پی بردن بمنظور واقعی امیر احمدی از اصطلاحات "رشد فرهنگ سیاسی جامعه، اصلاحات سیاسی در دولت" و "رشد نیروهای توسعه گرا" بهتر است یکبار دیگر به متن انگلیسی مقاله‌ای وی مراجعه کنیم. وی خطاب به امریکانی‌های علاقمند به مسائل ایران می نویسد: "...تصور عمومی براین است که فرهنگ سیاسی جاری ذاتاً دشمن توسعه بوده، دولت غیر منسجم و در عین حال انحصار طلب قادر به توسعه پایدار نیست، و قسمت‌هایی از بخش خصوصی غیر تولیدی و در نتیجه مختلف لیبرالیزه کردن اقتصاد است" (ص ۵ متن انگلیسی یاد شده)

بدین ترتیب وی از یک طرف با یکی دانستن بخش انگلی و غیر تولیدی سرمایه داری ایران و بخش‌های مخالف سیاست‌های بانک جهانی در مورد لیبرالیزه کردن اقتصاد، در صدد آنست که آن بخش از سرمایه داری ملی ایران را که در تضاد با سرمایه داری انگلی و غیر تولیدی تجاری است، را به سمت حمایت از سیاست‌های لیبرالیزه کردن اقتصادی سوق دهد، از طرف دیگر او با استفاده از اصطلاح "بخش توسعه گرا" بجای بخش خصوصی و "مخالفت با سیاست‌های بانک جهانی" را ضد توسعه می نامد. او در صدد تعبیر و تفسیر فرهنگ سیاسی جامعه در جهت پذیرش سیاست‌های اقتصادی سرمایه جهانی است.

امیر احمدی ضمن طرح ضرورت مقابله با عدم انسجام و انحصار طلبی دولت، در جهت تشویق توسعه مورد نظرش، نمونه‌های تایوان و کره جنوبی را به عنوان بدیل مطرح می کند و می نویسد:

«همانطور که تجربه ملل صنعتی نشان می دهد، ایجاد یک فرهنگ سیاسی-اقتصادی نوین که حامی توسعه، دیمکراسی، علوم و گرایشان تولیدی است، بستگی به رشد جامعه مدنی و توازن آن با دولت دارد. تجربیات اخیر در تایوان و کره جنوبی نشان می دهد که یک جامعه مدنی فعال می تواند دولت را در تحقق اهداف سیاست توسعه اش باری کند. تغییص تقدیر به جامعه مدنی توازنی بین دولت و بخش غیر دولتی ایجاد خواهد کرد که ممکن است بتواند در جلوگیری از بحران‌های انقلابی ادواری که مشخص حیات سیاسی ایران در گذشته بوده، کم کنند.» (متن انگلیسی ص ۳)

در ورای بحث‌ها و عبارات روش‌تفکرانه و به ظاهر علمی، امیر احمدی در نهایت برنامه سیاسی سرمایه داری غارتگر، زمینداران بزرگ، فنودال‌های شهری و سازمان‌های سیاسی آنها، یعنی آنجنین جهتیه و "مotelفه اسلامی" را در جهت ایجاد دولتی منسجم و توسعه گرا تبلیغ می کند. تصادفی نیست که او نمونه‌های تایوان و کره جنوبی را بعنوان دولت‌های حامی توسعه، دیمکراسی علوم و گرایشان تولیدی معرفی کرده و ضمن بحث از جوانان ایران می گوید: «شمار روز افزونی از جوانان ایران، چاره مشکلات خود را در ظهور رهبری قوی، مستبد و اولترنا ناسیونالیست می بینند» (متن انگلیسی ص ۱۴)

چه نتیجه‌ای باید گرفت؟

اگر این نوع مطالب، تنها در مهاجرت و به زبان فارسی منتشر شده بود، می شد چندان بدان بدنی نپرداخت و آنرا بخشی از همان خود به در و دیوار کوییدن‌های چپ در سال‌های پس از ضربات واردۀ به اردوگاه سویالیسم قلمداد کرد. اما چون این مطالب در نشريات انگلیسی زبان امریکا، نشریات داخل کشور و در مصاحبه‌های متعدد با رادیوهای فارسی زبان که برای ایران برنامه پخش می کنند، از جانب وی مطرح می شود، اهمیت برخورد به آنها چند برابر می شود.